Vaderschap in de pedagogische basis

Reactie van Cécile Winkelman, Families Foundation[1], 17 Augustus 2026.

Introductie

Aan mij is gevraagd een reactie te geven op het onderzoeksverslag: Vaderschap in de pedagogische basis[2]. Op basis van (de conclusies) van het verslag en de waardevolle eerdere reacties, benoem ik enkele aanvullende punten die wat mij betreft nog meer aandacht zouden kunnen krijgen.

Emancipatie van Vaderschap

Mijns inziens is het creëren van aandacht voor Vaderschap een emancipatie en/of bevrijdingsproces. Er zijn maatschappelijk structuren en denkbeelden die ervoor zorgen dat vaders bij de ontwikkeling en opvoeding van kinderen als het ware onzichtbaar zijn. Deze maatschappelijk structuren en denkbeelden moeten ook begrepen worden in hun historische context. Hierbij denk ik aan het traditionele (religieuze) ideaal beeld van de moeder, maar ook aan slavernij en onderdrukking waarin bewust gezinsstructuren zijn ondermijnd.

In het onderzoeksverslag en de reacties lees ik vooral een aanpak op meer individueel niveau terwijl ik denk dat een meer collectieve, maatschappelijke aanpak en educatie van het doorbreken van deze patronen noodzakelijk is en ook heel passend bij het gedachtegoed van de Pedagogische Basis, die haar oorsprong heeft in een Civil Society.

Een van de vormen van inclusie is representatie. Het valt mij op dat de afbeeldingen in het verslag vooral witte, hetero vaders betreffen. Het lijkt mij passend een bredere representatie van vaders te geven in het beeld materiaal.

Binnen de Pedagogische Basis is het logisch dat vormen als ontmoetingsplaatsen, peer-support, mentorschappen de voorkeur hebben. Toch lijkt het me erg belangrijk vaders ook effectieve pedagogische informatie en ondersteuning te bieden via face-to face voorlichting of online. Vanuit Triple P: Positief Opvoeden merken we vaak dat vaders (net als moeders) veel behoefte hebben aan praktische en concrete ondersteuning bij het alledaagse opvoeden.

---

[1] www.familiesfoundation.nl
www.triplep-nederland.nl
www.positiefopvoeden.nl

[2] Vindplaats: www.bobderaadt.nl/documents/KPB/Onderzoek_Vaderschap_in_de_Pedagogische_Basis.pdf